

Zapraszam studentów semestru piątego do udziału w ćwiczeniach projektowych pt. " Miejska mozaika"

mgr inż. arch. Joanna Małuj

Cel

Zadanie semestralne polega na opracowaniu projektu śródmiejskiego zespołu mieszkaniowo-usługowego w terenach poprzemysłowych Gdańska. Projekt powinien proponować możliwości przekształcenia środowiska miejskiego, zapewniając integrację przestrzeni o zróżnicowanym przeznaczeniu. Transformacyjny wpływ kompleksowych i wielofunkcyjnych rozwiązań powinien zadziałać jak motor napędowy rozwoju lokalnego. Projekty, czy procesy w kluczowych wymiarach: wpływie¹, innowacyjności² i możliwości wdrożenia³, muszą łączyć nowoczesne praktyki i wiedzę z ochroną dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Inteligentne miasto i inteligentne projektowanie
Zastosowanie nowych technologii np. smart city, Food Water Energy NEXUS, Water Sensitive Design, jak również cyfrowe bliźniaki i sztuczna inteligencja, znacząco usprawniają projekt i proces projektowy, przynosząc pozytywne rezultaty. Przy stosowaniu cyfrowych bliźniaków mogą być udokumentowane elementy historyczne wspierając proces ochrony obiektów i integrację terenów przemysłowych. Inteligentne technologie, takie jak autonomiczny transport publiczny, poprzez innowacyjne rozwiązania poprawiają warunki życia lokalnych społeczności. W działaniach należy proponować zachowanie i ponowne wykorzystanie istniejącej infrastruktury przemysłowej (np. przekształcając hale w centra kulturalne) zamiast ich całkowitej rozbiórki. Dzięki odpowiedniemu projektowaniu i innowacjom, obiekty te mogą zaadaptować się do nowych funkcji, promując zrównoważone wykorzystanie zasobów i jednocześnie zachowując swój historyczny charakter.

Dziedzictwo Historyczne śródmieścia – z ich mieszanką budynków mieszkalnych, biur administracyjnych, gastronomii, obiektów kulturalnych i stref dla pieszych – sprzyjają tożsamości obywatelskiej, dumie i spójności społecznej. Działania projektowe powinny włączyć projektowane publiczne przestrzenie w już istniejące. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego powinna być wzmocniana i odpowiadać na zmieniające się wyzwania, aby poprawić bezpieczeństwo, komfort życia i dostępność. Celem jest nie tylko tworzenie estetycznie wzbogaconych środowisk, ale także kształtowanie i wzmocnianie tożsamości danego miejsca, co oznacza ochronę zarówno dziedzictwa, jak i całych ekosystemów dla przyszłych pokoleń.

¹ **Wpływ** Działania w urbanistyce mają wykazywać zdolność do generowania pozytywnych, namacalnych rezultatów z jasno określonymi, mierzalnymi i możliwymi do oceny rezultatami.

² **Innowacyjność** Działania w urbanistyce mają wykazywać oryginalność i trafność rozwiązań, oferując cenne spostrzeżenia i korzyści, które mogą być źródłem wiedzy i inspiracji dla innych.

³ **Możliwości wdrożenia** Działania w urbanistyce mają zapewniać długoterminową zrównoważoność ekonomiczną i społeczną poprzez efektywne wykorzystanie technologii i narzędzi.

Wytyczne koncepcyjne

Działania w urbanistyce powinny opierać się na trzech filarach: „**Skoncentrowany na ludziach**”, „**Inkluzywny technologicznie**” oraz „**Bezpieczny i zrównoważony**”, w szczególności skupiając się na zagadnieniach związanych z budowaniem bezpieczeństwa miejskiego, dobrostanem użytkowników oraz integracją inteligentnych technologii zorientowanych na odporność na zmiany klimatu.

Skoncentrowanie na ludziach Propozycje projektowe powinny priorytetowo traktować ludzi, dążąc do poprawy jakości życia wszystkich. Szczególną uwagę należy zwrócić na ochronę i promowanie praw grup wrażliwych. Zachęca się do realizacji takich projektów, które uwzględniają potrzeby tych grup poprzez inicjatywy takie jak: tworzenie przestrzeni publicznych uwzględniających osoby niepełnosprawne, osoby starsze lub dzieci oraz np. adaptacyjne ponowne wykorzystanie budynków na centra społecznościowe. W projekcie należy zaproponować potencjalne sposoby na angażowanie różnorodnych lokalnych interesariuszy w realizację, wskazywać proponowane metody partycypacyjne (np. Warsztaty współprojektowania, sesje konsultacyjne) oraz zaproponować potencjalne sposoby oceny przez mierzenie wpływu społecznego wdrożonych rozwiązań projektowych (np. jak uwzględnić opinie użytkowników).

Inkluzywny technologicznie: Technologia powinna być wykorzystana w projekcie do wzmocnienia pozycji społeczności, służąc jako narzędzie inkluzji, a nie nadzoru czy kontroli. Projekty muszą priorytetowo traktować rozwiązania zapewniające równy dostęp do narzędzi i metod cyfrowych, kładąc nacisk zarówno na innowacje high-tech, jak i podejścia „low-tech”. Technologie dziedzictwa kulturowego i rozwiązania alternatywne (np. przywracanie tradycyjnych technik) są promowane w celu wspierania inkluzywności. Takie zrównoważone podejście ma szansę zapewnić, że postęp technologiczny przyniesie korzyści wszystkim, niezależnie od barier społeczno-ekonomicznych.

Bezpieczny i zrównoważony: Projekty powinny integrować rozwiązania oparte na naturze, aby zazielenić przestrzenie miejskie i zachować dziedzictwo naturalne. Promowanie energooszczędnych innowacji np. standardy budynków pasywnych i dzielnic o pozytywnym bilansie energetycznym ma kluczowe znaczenie dla zrównoważonego budownictwa i społeczności. W projekcie należy również zwrócić uwagę na kwestie doboru materiałów budowlanych o wydłużonej żywotności do konstrukcji, co zmniejsza ilość odpadów budowlanych i poprawia obieg materiałów, minimalizując nieefektywne cykle obiegu zasobów. Należy priorytetowo traktować aspekty ekologii i zrównoważonego projektowania, co pozwoli na optymalizację rozwoju obszaru miejskiego w kierunku odporności środowiskowej.